

Duchovní růst v dnešní době

Březen 2005

Něco z historie

Než jsem začal psát dnešní přednášku, chvíli jsem přemýšlel o vhodném názvu. Duchovní růst v dnešní době, v době konce, v závěrečných časech... Do nynější chvíle nevím, jak by to mělo zaznít správně. Je dnešní doba už předpovězenou dobou konce, či závěrečným časem nebo aspoň jejím začátkem? I flegmatik, který se nezajímá o své okolí si nemůže nevšimnout, že se ve světě cosi podivného děje. S katastrofickými zprávami se jakoby roztrhl pytel, mnozí lidé po světě už prožívají obtížné chvíle, které mohou spojit s předpovězenou dobou.

Luk.21:25 „Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách, a na zemi úzkost národů, bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře.“

Jako bychom to už začali prožívat. Kde se nacházíme na časové ose? Můžeme to nějak upřesnit? Pojďme si tedy připomenout, jakým způsobem nás varuje písmo, Ježíš a proroci.

Zatím se nenašel žádný přímý důkaz, žádná písemná zpráva z období Ježíšova života, že opravdu existoval, chodil mezi lidem, kázal a vyučoval. Přesto o tom málokdo pochybuje. Určitě vás někdy napadlo, že je to zvláštní; proč tomu tak je? Tak známý člověk a žádná sebemenší zprávička? Vždyť se dochovaly zprávy o životech mnoha nevýznamných lidí i z mnohem starší doby! Je to velmi prosté, bible nám na to dává odpověď v:

Mat.28:11-15 „Když se ženy vzdálily, někteří ze strážce přišli do města a oznámili velekněžím, co se všechno stalo. Ti se sešli se staršími, poradili se a dali vojákům značné peníze s pokynem: „Řekněte, že jeho učedníci přišli v noci a ukradli ho, když jste spali. A doslechne-li se to vladař, my to urovnáme a postaráme se, abyste neměli těžkosti“. Vojáci vzali peníze a udělali to tak, jak se jim řeklo. A ten výklad je rozšířen mezi Židy až podnes.“

Sami Židé se pokusili zahladit všechny stopy, aby to učení, které nepřijali, pokud možno udusili a zamezili tak nepokojům.

Existuje však mnoho nepřímých důkazů. Již v druhém století o něm psali Apoštolští otcové, psal o něm např. Josefus Flavius. Největším nepřímým důkazem snad je, že tzv. civilizovaný svět sám sebe nazývá „křesťanským“ podle učení, které Kristus přinesl. I nejzarytější kritici připouštějí, že fiktivní osoba by nemohla mít tak značný vliv na životy nejméně poloviny lidí na planetě, po tak dlouhou dobu dvou tisíc let.

Vedou se spory nejen o jeho existenci, ale i o jeho narození i smrti. Značně nevěrohodně a mysticky působí na různé badatele a kritiky učení, podle kterého Ježíš „žil“ již před svým narozením a snad ještě více biblické proroctví, podle kterého se objeví opět v době „konce“. Výkladů je mnoho. Podle nauk a učení jednotlivých církví. Někdo předpokládá příchod Krista v těle, někdo očekává jeho duchovní stav, podle některých je již dokonce přítomen. Jedno však mají všechny výklady společné. Snad nikdo v křesťanských církvích nepochybuje o „druhém příchodu“ Krista, neboli Mesiáše, zachránce, vykupitele. Za zmínku také stojí, že příchod někoho velmi významného předvídají i různé nekřesťanské církve a východní náboženské a filosofické směry.

Naším cílem dnes není dokazovat Ježíšovu minulost a jeho učení. Chceme se zaměřit na budoucnost, na onen Kristův „druhý příchod“, či jeho přítomnost.

Duchovní růst

Jedním z hlavních cílů křesťanského učení je **duchovní růst**. O tom již bylo napsáno tolik, že bychom to nestačili prostudovat za celý život. Přes pozitivní snahy církevních vůdců, vedlo však také jeho násilné prosazování v celé historii křesťanství bohužel ke smrti mnoha lidí. Asi se shodneme na tom, že názor na duchovní růst byl podmíněn té které době. A měnil se; podle času, pokroku, vývoje a poznání. Co asi může znamenat duchovní růst v době onoho předpovídaného „konce“? Stále to samé? Pracovat na sobě, pěstovat ovoce božího ducha, vzdělávat se, zlepšovat své morální vlastnosti? Jistě, ale bude to dostačující?

Proroctví

Proč Ježíš upozorňoval na podobnost jeho druhého příchodu s prvním?

V krátkosti si připomeňme, co se dělo před jeho narozením. Židovský národ nejenže nesplnil Boží příkaz ovládnout svým dobrým vzorem celou zemi, ale svojí neposlušností opět přišel o svobodu a žil v otroctví pod římskou nadvládou. Podle proroctví Židé očekávali příchod Mesiáše - svého zachránce a vykupitele.

Iz.11:1-5. „I vzejde proutek z pařezu Jišajova a výhonek z jeho pařezů vydá ovoce. Na něm spočine duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy. Bázní Hospodinovou bude prodechnut. Nebude soudit podle toho, co vidí oči, nebude rozhodovat podle toho co slyší uši, nýbrž bude soudit nuzné spravedlivě, o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva. Žezlem svých úst bude bít zemi, dechem svých rtů usmrtí svévolníka. Jeho bedra budou opásána spravedlností a jeho boky přepásá věrnost.“

Jak toto proroctví Izraelité přijali? Podle **svého** pochopení, podle **svých** představ, podle **svých** potřeb. Proroctví vztáhli **pouze** na sebe, **pouze** na svou dobu a **pouze** na své zájmy, a čekali udatného a silného vojevůdce; Supermana, který se postaví do čela armády a přemůže nenáviděné Římany. Místo toho přišel chudý syn tesaře, který hlásal lásku k bližnímu a odmítal násilí. Navíc kritizoval představitele Sanhedrinu a dokonce proti nim štal prosté lidi. Jak někdo, kdo nemá úřední autoritu, se měl postavit do čela lidu? Proč neuznal představitele Zákona? Proč s nimi nechtěl spolupracovat?

Mat.23:1-4 „Tehdy Ježíš mluvil k zástupům i k svým učedníkům: „Na stoličích Mojžíšových zasedli zákoníci a farizeové. Proto číňte a zachovávejte všechno, co vám řeknou; ale podle jejich skutků nejednejte: neboť oni mluví a nečiní. Svazují těžká břemena a nakládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechtějí dotknout ani prstem.“

Historie se opakuje

Tisíc pět set let po vyjití z otroctví se Izraelité učili Zákonu, který dostali od Boha na hoře Oréb a který je měl učinit lepšími. Tisíc pět set let čekali na svoji záchranu podle proroctví, které dobře znali. Tisíc pět set let je dlouhá doba a jejich duchovní růst se zastavil. Zákon, který se jim měl stát vodítkem a učitelem, se stal duchovní brzdou. Místo toho, aby dál duchovně rostli, uzavřeli se do množství pouček a příkazů, které přivedli až do absurdní podoby. Jak to dopadlo, je dostatečně známo. Svého zachránce odmítli, dokonce si vymohli u Římanů jeho popravu. Jen proto, že nenaplnil **jejich** představy. Paradoxní a zároveň varující na této události je, že i toto dějství bylo předpovězeno. Učitelé zákona ho znali.

Položme sami sobě nepřijemnou otázku: Nečekáme i my něco podobného? Nemáme také **své** představy? Nečekáme Supermana, který zázrakem vše za nás a bez našeho přispění vyřeší? Vždyť máme od Boha jistý slib! Stačí mít víru v Ježíše! A vše nám bude odpuštěno! Církve nás učí, že je důležitá pravidelná účast na bohoslužbách, dávat milodary a příspěvky, často se modlit a úzká cesta vedoucí do Božího království je otevřena!

Stejně jako Židé, i křesťané měli dobýt celý svět. Spravedlností, láskou a učením Ježíšovým. Místo toho však svět dobývali mečem, násilím, upalováním a pronásledováním. Kdo nechtěl přijmout nové náboženství, byl zabit ve víře, že spása duše je přednější než pohanský život, který končí v pekle. Místo toho, aby se poselství Krista stalo vodítkem pro

duchovní růst, stal se z něj dogmatický předpis nařízení a zákazů, často chybně pochopených. Opakuje se totéž, co u Izraelitů. Jako tehdy existovalo jen málo Izraelitů, kteří byli schopni duchovního růstu a odkaz Krista přenesli dál, tak i dnes se dá očekávat, že jen malá část celého křesťanského světa, rozpozná správně jeho druhý příchod či přítomnost.

Syn zatracení

Účelem dnešní přednášky není dát přesný návod či přesný popis, co bychom v který čas měli dělat. Ale měla by nás vést k zamyšlení nad věcmi, které by každému křesťanu měly být známé. **Avšak nejsou.** Je to stejné, jak za dob Ježíšova narození - i tento stav je předpovězen. Jedno však s určitostí říci můžeme. Žádný Superman, který mávnutím kouzelného proutku odstraní zlo a nespravedlnost, nepřijde. Někdo mocný však před Kristem přijde; ten zlý, který bude konat mocné skutky z moci Satanovy a svede mnohé. Jeho krátké působení je též předpovězeno a určitě ho nepřehlédneme.

Mat.24:15 „Když pak uvidíte ‚znesvěcující ohavnost‘, o níž je řečeno u proroka Daniele, jak stojí na místě svatém kdo čteš, rozuměj....“.

Dan.12:11 „Od doby, kdy bude odstraněna každodenní oběť a vztyčena ohyzdná modla pustošitele, uplyne tisíc dvě stě devadesát dní.“

2Tes.2:1-5 „Pokud jde o příchod Pána Ježíše, kolem něho budeme shromážděni, prosíme vás bratří, abyste se nenechali snadno vyvést z rovnováhy nebo vylekat nějakým projevem ducha nebo řečí či listem, domněle pocházejícím od nás, jako by den Páně měl už nastat. Žádným způsobem se nedejte od nikoho oklamat, protože nenastane, dokud nedojde ke vzpouře proti Bohu, a neobjeví se člověk nepravosti, Syn zatracení.

Kdo a kdy přesně to bude, není ještě známo. Můžeme se dohadovat, spekulovat, očekávat. Rozpoznat ho od toho pravého, bude však s největší pravděpodobností nesrovnatelně snazší. Poznáme ho podle jeho činů a podle toho, jaké budou naše vědomosti a jak budeme schopni to srovnat s proroctvím Ježíše. Jinými slovy, jaký bude náš duchovní růst.

Čas je blízko...

Všichni velmi důvěrně známe **24. kapitulu z Matoušova** evangelia. Slova: „...**až toto všechno uvidíte vězte, že čas je již blízko**“. A mnoho dalších, silně emotivně působících a varujících textů. Stačí to k pochopení a k správné reakci? O první varování se již pokoušeli hned v prvním století někteří křesťané a dočkali se jen částečného splnění při předpovězeném pádu Jeruzaléma. Jenže konečné vysvobození nepřišlo.

Další pokusy následovaly krátkou dobu po tom. Apologetové předpovídali příchod Božího Království již ve druhém století. Velké varování v historii se datuje k roku 1000 n.l. Tehdejší katolická církev hlásala příchod Božího Království a konec světa. Protože se nic mimořádného nestalo, pouze mnoho jednotlivců přišlo o majetek, o který se v nerozumném očekávání připravili, s dalšími výklady si již katolická církev dává velký pozor a je velmi zdrženlivá a kritická k pokusům jiných. Různých mylných pokusů o určení správné doby v celé historii 2000 let křesťanství, bylo mnoho a dopustily se jich všechny významnější církve. I zde platí: přání je otcem myšlenky.

Den JHVH

Jistě si sami pamatujete, jak jsme byli drženi v ostražitosti neustálými varováními, že „už to musí být“ a mezi „lidem“ se kladl horizont na spuštění událostí - maximálně do čtyř let.

Z vyprávění starších lidí vím, že toto čtyřleté čekací období trvalo od roku 1914. Stali se z nich „profesionální čekatelé“ a život mnohým protekl mezi prsty. V marném čekání zapomněli žít. Toto je nesmírně důležitý aspekt. Křesťanství **není** očekávání Armagedonské bitvy a život promarněný v pasivitě. Ale **aktivní způsob života** se všemi dary a radostmi, které jsme od Stvořitele dostali. V některých křesťanských církvích se očekávání příchodu Hospodinova dne stalo stěžejním bodem, ke kterému se upnulo celé společenství:

Am.5:18-20 „Běda těm, kdo touží po dni Hospodinově! K čemu vám bude den Hospodinův? Bude tmou a ne světlem. Jako když se dá na útěk před lvem a narazí na něho medvěd; nebo vejde do domu, opře se rukou o stěnu a uštkne ho had. Což není den Hospodinův tmou, a ne světlem, temnotou bez jasu?”

Kdo se nedokáže i v dnešní těžké době radovat ze života, ani ze společenství a přátelství, kdo stále žije jen špatnými zprávami a katastrofami, bude to mít hodně těžké. Každé hodiny a každé minuty, které nevyužijeme k plnému životu, je škoda.

Čas - nepřítel nebo spojenec?

Již podruhé se setkáváme v přednášce s pojmem času. Izraelité čekali 1500 let a od Boží cesty se odklonili. Tím rozhodně nechci říci, že to bylo hlavně kvůli dlouhému čekání, důvodů bylo víc. Čas u mnohých věřících však hraje významnou roli. Někdo se upne k určitému slibovanému datu a i když očekávané spasení nepřijde, je ochoten se přizpůsobit naukové změně a čeká dál. Hlavní problém je v tom, že v dlouhém čekání zapomíná na každodenní starosti a radosti, na běžný život. Nestojí mu za to, aby investoval do budoucnosti. Do vzdělání, do smysluplného života, který mylně zaměňuje za „světské konání“. V nečinnosti tak zpravidla pročeká celý život, protože čekání na záchranu mu bylo hlavní hnací silou. Svůj život soustředí pouze na tzv. službu Bohu, kterou po něm vyžaduje jeho církev a o nic jiného se zpravidla již nestará. Jiná skupina věřících, která se upne na slibovaný termín, po zklamání, které přijde po nenaplnění chybného proroctví, opustí nejen společenství, ale následně i Boha. Jako kdyby za to Bůh mohl. Při každém veřejně oznamovaném příchodu konce, byl **vždy** zaznamenán značný příliv lidí do církví; při jeho nesplnění nastalo následně **vždy** velké odpadnutí. A že těch falešných proroctví za 2000 let křesťanství bylo hodně!

Pro nás je důležité si na těchto dvou příkladech, s kterými jste se pravděpodobně osobně setkali, uvědomit, že čekání na spásu k určitému dni, není přímo stěžejní náplní křesťanství. Ale je jím stálý duchovní růst. Spásu si musíme zasloužit! Před mnoha lety jsem od jednoho staršího člověka slyšel moudrá slova: „**Žij tak, jako kdyby měl Armagedon přijít už zítra**“. Tato slova asi znáte, že? Ten člověk však pokračoval: „**Ale žij také tak, jako kdyby měl Armagedon přijít až za mnoho, mnoho let**“. - Lépe to asi vyjádřit nelze. Nutno ještě dodat, že tato slova neradi poslouchali představitelé oné církve.

Vidět a slyšet

Přes všechny špatné zkušenosti s falešnými varováními, existuje však velké množství lidí na planetě, čekajících na splnění biblických proroctví. **Čekajících!** Kolik je však z nich **slyšících a vidoucích?**

Mat.13:15 „Neboť obrostlo tukem srdce tohoto lidu, ušima nedoslýchají a oči zavřeli, takže neuvidí očima a ušima neuslyší, srdcem nepochopí a neobrátí se a já je neuzdravím.”

Z tohoto textu je mimo jiné patrné, že boží lid stále není zralý na život v Božím Království. Pořád nás ještě vychovává zlo a strasti. Slova v textu: „**...a já je neuzdravím**“, jsou mnohými chápána jako boží zlá vůle. Při pozorném čtení však je patrné, že Bůh nemůže uzdravit někoho, kdo se uzdravit nechce. Ani Bůh

nemůže porušit svobodnou vůli, kterou lidem daroval. Správně bychom slova v bibli měli vnímat takto: „**srdcem nepochopí a neobráť se a já je neuzdravím. Rád bych, ale nemohu, oni mi to pro tvrdost svých srdcí nedovolí.**”

Neradostná zpráva

Události, kterých jsme přímí účastníci, málo koho nechají v klidu. Začátkem roku jsem sledoval v televizi hodinový pořad, v kterém se redaktoři snažili shrnout všechny významné události za loňský rok. Nikoho asi nepřekvapí, že většinou šlo o katastrofy. Začalo to masakrem v Beslanu, pokračovalo teroristickým útokem na bezbranné cestující v Madridu a končilo podmořským zemětřesením u Sumatry se skoro 300000 mrtvými. Snad jediná nekatastrofická událost byla volba amerického presidenta. I to však může být sporné. Až jsem byl překvapen, kolik těch událostí bylo a jak snadno zapomínáme a přizpůsobujeme se nové době.

Další smutné události se dají bohužel očekávat. Od počátku letošního roku byla již celá řada větších zemětřesení. Už se zdaleka všechna nezveřejňují a přibývají další mrtví. Lidé si na to zvykli a koho by zajímaly stále stejné zprávy? I novinářům jde v prvním případě o maximální zisky. Zemřel papež Jan Pavel II. a je pravděpodobné, že důsledky budou závažné pro celý svět. Válčí se na mnoha místech planety. Vlády marně bojují s negativními důsledky globalizace. Lidstvo z podivných důvodů neumí využívat svých poznatků a možností a včas varovat před nebezpečím. Možná za zmínku stojí, že vojenské a zvláštní složky tu možnost mají. Výhradně však pouze pro své potřeby - za peníze těch, které mají chránit.

I humanitární pomoc, která se posledních 50 let postupně rozmáhá, je málo účinná. Podle statistik OSN se dostane někdy k postiženým pouhých 7% z původní vybrané částky. O zbylých až 93% se podělí úředníci a nepoctivci. Odpovědnost za pomoc nenesou zpravidla vlády, vše bývá ponecháno na dobrovolnících a humanitárních organizacích. Pro zajímavost: V Česku se mezi lidmi vybralo na pomoc postiženým oblastem Indonésie 200 milionů korun. Pro srovnání: Jeden bombardér B-2 stojí 2 miliardy dolarů, což je 240x víc, než vybrané peníze od českých lidí. A tak bychom mohli pokračovat v smutných statistikách, či poukázat na slábnoucí energetické a surovinové zdroje, problémy s ekologií, atd.

Je to počátek předpovězených událostí tak, jak je popisuje Matouš? Čas běží a žádnou vteřinu, ani minutu, den či rok nelze označit jako počátek běd. Od smrti Ježíše uplynulo skoro 2000 let a problémy lidstva se stále stupňují. Proto nás včas varoval, abychom byli stále bdělí, očima viděli a ušima slyšeli.

Jak ho poznáme?

Možná je vhodné se v tomto místě zeptat? Proč nám Ježíš přesně nepopsal toho, který má opět přijít? Důvodů je víc. Kdyby Kristus popsal, jak bude vypadat ten, kdo přijde, všichni podvodníci by ho napodobili.

Mat.24:24 „Vždyť vyvstanou lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět všelijaká znamení a zázraky, že by svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné.”

Proto musel Ježíš mluvit o tom, co ten nový neudělá. Kdybychom my nyní popsali podrobnosti, nastalo by totéž. Proto je třeba mít oči, které vidí a uši, které slyší. Můžeme udělat nějaký závěr? Ostražitost ještě není na místě? Je, ale s opatrností. Musí se ještě mnoho věcí stát a ty se za čtyři roky nestihnou. Odvolávat se na text: že „**Bůh to všechno v době konce urychlí**”, je jen pouhým přáním. Život v neustálém očekávání a tlaku nikdo rozumný nevydrží. Je to stejné jako v pohádce „O Smolíčkovi pacholíčkovi”. Zbytečná varování nebo zbytečný křik vedou k tomu, že na skutečné nebezpečí se pak zpravidla nereaguje.

K určitému urychlení podle slibu jistě dojde. Avšak urychlení spočívá v tom, že příznaky zkázy ekosystému planety se dostávají rychleji, než by odpovídalo matematickým modelům. Lidé by totiž normálně začali reagovat pozdě - v době, kdy by se už nedalo opravdu nic dělat. Proto Bůh nechá dopadnout důsledky na lidstvo dříve.

Jak se tedy máme v tolika nejasnostech orientovat? Všechny biblické texty, které hovoří o „době konce“, je třeba znát a je chybou je podceňovat. Avšak mnoho biblických textů nás také nabádá k používání rozumu a k přemýšlení.

Srovnání

My se dnes proto zaměříme na text z Izaiáše, který předpověděl příchod Krista a ukážeme si, jak se tehdejší proroctví splnilo a co z toho můžeme usoudit v dnešní době.

Iz.52:13-53:11 „Hle, můj služebník bude mít úspěch, zvedne se, povznese a vysoko se vyvýší. Jak mnozí strnuli úděsem na tebou! Jeho vzezření bylo tak znetvořené, že nebyl podoben člověku, jeho vzhled byl takový, že nebyl podoben lidem. Avšak on pokropí mnohé pronárody krví, před ním si králové zakryjí ústa, protože spatří, co jim nebylo vyprávěno, porozumějí tomu, o čem neslyšeli. Kdo uvěří naší zprávě? Nad kým se zjeví paže Hospodinova? Vyroste před ním jako proutek, jak oddenek z vyprahlé země, neměl vzhled ani důstojnost. Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychteli. Hospodinovou vůlí bylo zkrušit ho nemocí, aby položil svůj život v obět' za vinu. Spatří potomstvo, bude dlouho živ a zdárně vykoná vůli Hospodinovu. Zbaven svého trápení spatří světlo, nasytí se dny. „Tím, co zakusí, získá můj spravedlivý služebník spravedlnost mnohým; jejich nepravosti on na sebe vezme.“

Zde je popis toho, který již přišel. Říká se v něm, že pro jeho vzhled a anonymitu, nebude přijatelný pro většinu lidí, kteří se k němu svoji vírou hlásí. Nebude se nyní opakovat podobná situace jako za Ježíše? Podívejme se na několik příkladů. Bylo předpovězeno, že se bude jmenovat Emmanuel, a místo toho dostal jméno Jehóšua. Bylo předpovězeno, že bude nemocný, a Ježíš byl zdrav, že bychom mu mohli závidět. Bylo řečeno, že bude nevzhledný a Ježíš byl s největší pravděpodobností urostlý a pohledný. Bylo předpovězeno, že se stane králem na věky, a Ježíš Kristus funkci krále odmítl, atd. atd. Důvod je stejný - Mesiáš musí být poznán jinak; nikoli podle nějakých jednoznačných, předem stanovených a tím napodobitelných znaků. Ani Herodes, znalý proroctví, díky tomu neuspěl, když chtěl Ježíše zničit.

Proč dostáváme z bible takové informace? Na jedné straně čteme varování, že bude mnoho falešných Mesiášů, kteří budou dělat takové věci, že svedou mnohé a na druhé varování, že pravý přicházející Mesiáš bude takového vzhledu, že se mnozí od něj odvrátí? Vypadá to jednoduše. Kdyby to však jednoduché bylo, nebudeme takto varováni. Proto jsme vybízeni, abychom **viděli a slyšeli**. Pouhý zrak proto nebude stačit. **Vidět a slyšet, v biblické mluvě znamená myslet!**

Hodnoty Syna člověka

Duchovní pokrok či růst tedy neznamená očekávat Armagedon, či vnímat různé hrůzy a znepokojující události a za každou cenu je přiřazovat ke 24. kap. Matouše. Ale velmi kvalitní přípravu na příchod někoho, kdo bude ten pravý a hledat a objevovat své možnosti, jak se podílet na budoucí nápravě lidstvem pokažených a nezvládnutých úkolů. Vzhledem k tomu, že v životě přicházejí (a vzhledem k příchodu syna člověka též) nové, doposud nepoznané či

neprožitě situace, můžeme v tomto kontextu chápat duchovní pokrok nebo smysl duchovní vyspělosti právě ve schopnosti se dokázat adaptovat na nové podmínky.

Ale duchovním pokrokem není přece pouze přizpůsobení se něčemu stávajícímu?

Shrňme si to: Smysl duchovního růstu je ve schopnosti dokázat rozlišit podstatné od nepodstatného, životné od neživotného, blyštivé a bezcenné od nijak nevýrazného a přitom velmi cenného. Duchovní růst je tehdy, když je člověk schopen vidět dál než jen to, co je vidět na první pohled. Teprve tehdy, když za daným slovem dokáže slyšet, co přímo slovem řečeno není. V dnešní době se používá termín: umět číst mezi řádky. Teprve tehdy se dá uvažovat o nějaké schopnosti ducha. Jestliže budeme schopni si uvědomit, že hodnoty „Syna člověka“ nejsou v tom, jak je úslužný či společenský, ale spíše v tom, co pro lidi udělá, co cenného společnosti přinese. A jestli dokážeme rozlišit, co je skutečně cenné mezi tím vším balastem všeho možného co nás obklopuje, zda-li dokážeme porozumět událostem, které se nás každý den dotýkají. Bude to hodně obtížné. Proč?

Přicházející těžkosti povedou na jedné straně ke „ztvrdnutí srdcí“ - **k necitelnosti**, na druhé straně ke skepticismu - **ztrátě víry**, dále k malomyslnosti - **apatii** a také ke **ztrátě ostražitosti**. Až přijdou opravdu vážné chvíle, nebude se na ně reagovat, stejně jak v pohádce „O Smolíčkovi pacholíčkovi“?

Silný nebo slabý?

Bible nemluví o příchodu někoho silného. Ale je mnoho textů, kde se naopak hovoří o tom, že Bůh zahanbí mocné tohoto světa slabými. Není to prvně - vzpomenete určitě na Davida a Goliáše. Možná v tuto chvíli někoho napadne, proč Bůh řeší své spory se Satanem často prostřednictvím někoho slabého, neznámého? Proč i nyní nezasáhne silou, která by byla viditelná? Proč nepošle nějakého Supermana?

Jednak jsou dnes všichni různými „naddidmi a supermany“ přesyceni z akčních filmů a světa násilí a ten „někdo“ by pro mnohé byl pouhým akčním hrdinou. Velmi dobře to popisuje apoštol Pavel v

1Ko.1:25-29 „Nebot' bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé. Pohled'te, bratří, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených, ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné. Neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic. Aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem.“

Osobní zkušenost

Další důvod je ten, že není přípustné, aby někdo něco řešil za někoho jiného. Boží řešení mají vždy víc rovin. Jde tedy nejen o vítězství, ale o zmoudření, poučení, o výchovu, o duchovní růst, o budoucnost. Pokud má vůbec v budoucnu k nějaké kvalitativní změně dojít, je nanejvýš nutné, aby se každý jednotlivec osobně podílel na nápravě poničené Země. Je přece velmi dobře známo, že osobní zkušenost je nepřenositelná.

K nespravedlnostem tohoto světa patří i to, že jedni užívají a ničí a jiní to napravují; těch prvních je bohužel stále víc. Teprve s osobní účastí lze předpokládat, že ten, který pozná, kolik práce dá např. vyčistit celou planetu od toxických a radioaktivních skládek, nebude se již podílet na jejich novém vzniku. Ten, který pozná, jak pracné je stavět, nebude se podílet na svévolném ničení. A tak bychom mohli pokračovat i v dalších oblastech. Naučit se správně vnímat prioritu hodnot, ekonomické zájmy nesmí jít proti zájmům ekologickým, které se nesmí naopak zneužívat, atd. Víte proč byl podnikatel Tomáš Baťa tak úspěšný a proč jeho

továrny předstihly konkurenci? Protože všichni jeho zaměstnanci prošli všemi částmi továrny a všemi pracovišti. Každý měl možnost poznat práci toho druhého a tak si nezáviděli a vážili si práce ostatních, a každý byl vděčný za tu práci, kterou zvládal.

Duchovní rodiče

Je tu ještě řada dalších otázek: S kým mám duchovně růst? Kdo mi zprostředkuje cestu k Bohu a Kristu? Není lepší hledat sám? Která církev je ta nejlepší? Vždyť tolik církví zklamalo a žádná nemá ve všem pravdu! Co tedy dělat když je psáno, že každý nemůže být učitelem?

1.Kor.12:28,29 „A v církvi ustanovil Bůh jedny za apoštoly, druhé za proroky, třetí za učitele; potom jsou mocné činy, pak dary uzdravování, služba potřebným, řízení církve, řeč ve vytržení. Jsou snad všichni apoštoly? Jsou všichni proroky? Jsou všichni učitelé? Mají všichni moc činit divy?"

K výchově je nezbytná přítomnost rodičů. Bůh nás nazývá svými dětmi; analogie je jasná, potřebujeme rodičovskou výchovu. Rodiče fyzické si nevybíráme. Někdo má štěstí a jiný smůlu. Někdo vyrostl díky kvalitním rodičům víceméně bezpracně v úspěšného človíčka, jiný takové štěstí nemá. S tímto vědomím bychom se o to zodpovědněji měli starat, kdo se bude podílet na naší duchovní výchově. Zde si vybíráme totiž sami. Bůh Otec je nám dán, ten je však dokonalý. Duchovní matka - církev, již zdaleka ne. Duchovní matkou nám může být církev, ale i skupina či jednotlivec. Je však na naší zodpovědnosti, jakou bude mít kvalitu.

Jak studovat? A s kým?

Mezi lidmi je málo známo, že hluboké studium bible je určeno pro profesionální theology, tj. lidi, kteří se plně věnují tomuto odkazu. Zde je nutné zdůraznit, že je velký rozdíl mezi čtením a hlubokým studiem. Tím nijak nechci říci, že by bible neměla být laiky čtena. Naopak, každý profesionál začínal jako laik a nikdo z nás dopředu neodhadne, jak daleko v bádání dospěje - žádná církev nám nezprostředkuje Bibli plně porozumět. Jinými slovy řečeno: Bible je hlavně napsána pro ty, kteří se jejímu studiu plně věnují. A tito lidé mají vykonávat své „kněžské“ povolání - vysvětlovat to těm, kteří na její studium čas nemají. Toto je patrné z výše uvedeného biblického textu. Učitelé bible jsou však za své učení plně odpovědní právě Bohu a Kristu. Že to většina současných profesionálních církevních úředníků nedělá, je velmi vážný prohřešek. Ježíš svým apoštolům řekl:

Mat.5:13 „Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali”.

Jak.3:1 „Nechtějte všichni učit druhé, moji bratři; vždyť víte že my, kteří učíme, budeme souzeni s větší přísností.”

Přes toto ujištění, odpovědnost za vybraného učitele - rodiče, si poneseme sami. Neúspěšné církve a falešní učitelé budou trestáni. **Opakuji, že každý z nás si ponesе důsledky svého chybného rozhodnutí sám.** Je rozhodování náročné? Myslím že ne, naše zkušenosti rostou a naše rozlišovací schopnost též. Nevyčítejme si pochybení v minulosti, co se týká výběru církve či učitele. Rozhodovali jsme se podle tehdejších zkušeností a hlavně srdcem. Udělal někdo z nás špatnou zkušenost? Nevadí, stále je čas pro moudré rozhodnutí založené na zkušenostech, což je v podstatě totéž. Zkušenostmi roste moudrost.

Máme se shromažďovat?

Mnozí z vás, a možná všichni kteří tu sedíte, se již oprávněně cítí být ve studiu a poznání pokročilými a nemají potřebu mít učitele. Na druhou stranu každý nemá možnost a schopnost samostudia, navíc hrozí izolace a individualismus. Individualismus může být známkou

předčasné dospělosti, což se může později projevit jako nevýhodné. Jsme navíc nabádáni, abychom se shromažďovali. Ne nadarmo je v bibli církev nazývána matkou. Potřebuje-li někdo matku, ať se jí drží. Je velice důležité, abychom svůj duchovní růst nepřeskakovali, či násilně se z něj nevymaňovali.

Heb.10:25 „Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův.“

Př.6:6 „Jdi k mravenci, lenochu, dívej se, jak žije a zmoudříš.“

Kdo pozoroval někdy mravence tak ví, jak dokonalá je jejich spolupráce a jak dokonalé mají vzájemné vztahy a komunikaci. A co společně dokáží. I když jsou tak malí. -----

Někomu opravdu může stačit malá skupina.

Mat.18:20 „Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni v jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“

Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že takové společenství bývá nejproduktivnější, ale účast v něm je náročná, pracná a ne vždy uspokojí. Ne vždycky se daří, ale málokdy se jde domů s prázdnou.

Nejdůležitější na naší cestě duchovního pokroku, je nalézt sama sebe, dělat to, co umíme, pomáhat tolik, kolik stačíme a nést takové břemeno, které uneseme. Připomínám známá Werichova slova: „Když už člověk jednou je, tak má koukat, aby byl, a když kouká, aby byl a je - tak má být to, co je a nemá být to, co není, jak tomu v mnoha případech je.“

Umět si dobře vybrat

Ještě na jeden text je nezbytné upozornit.

Mat.24:28 „Kde je mrtvola, slétnou se i supi.“

Toto je vážné varování. Tak jako doplatili Židé na své představy o budoucím Králi, a toho pravého odmítli, můžeme doplatit i my, pokud si budeme vybírat své učitele podle svých choutek a představ. Člověk jde za takovým učitelem či vůdcem, který naplňuje jeho přání. Víte proč byli řečtí a římské bohové tak krutí, proč byli neřestní a zrádní, proč podváděli a lhali a zabíjeli? Protože si je vytvořili lidé. Chce jít někdo sám? Pokud se na to cítí, dělá dobře. Pokud ne, dělá také dobře. V obou případech ale nesmí sám sebe podvést. V prvním je vystaven mnohým pokušením a pýše; není nikým kontrolován a kdo bez nebezpečí unese své schopnosti? V druhém případě je vystaven lenosti a pohodlnosti, že ho ke spáse bez práce dovede ta „jediná a pravá organizace“.

Jak.1:2,3 „Mějte z toho jen radost, moji bratři, když na vás přicházejí rozličné zkoušky. Vždyť víte, že osvědčí-li se v nich vaše víra, povede to k vytrvalosti.“

Ano, náš duchovní růst hodně závisí na tom, jakými zkouškami projdeme a jak v nich obstojíme. Stále platí, že nás zlo učí být lepšími. Všimněme si posledních slov. **„Povede to k vytrvalosti“**. Bez vytrvalosti nelze udělat nic dobrého. Každá práce stojí mnoho námahy a mnoho času. Vždy se na cestě něco nezdaří a bez píce, vytrvalosti a námahy se nic pořádně nedodělá. Ani žádná organizace která slibuje, že s ní do cíle dojdeme, nám nedá radu, jak udělat něco dobrého bez práce a námahy.

Třetí smlouva

Stojíme na prahu příchodu nové smlouvy. Již třetí v pořadí. První smlouva byla uzavřena s Izraelity, kteří byli od té doby vázáni Zákonem a Bůh uplatnil první ze čtyř svých vlastností. Moc, která měla vést k výchově Izraelského lidu - byla to etapa dětství. Jako symbolů bylo

použito pečeného beránka, chleba a hořkých bylin. Beránek symbolizoval záchranu a předstínil výkupní oběť Krista, chléb znamenal duchovní pokrm, hořké byliny upozorňovaly na přítomnost Zákona. Druhá smlouva, do které lidstvo vstoupilo s Bohem prostřednictvím JK, byla symbolizována vínem a chlebem. Chléb je symbolem pro tělo, znamená to tedy, že křesťan přijímá prostřednictvím Krista jeho výkupní oběť. Víno symbolizuje Kristovu krev, kterou za nás vylil. Tím, že ji symbolicky pijeme, zavazujeme se, že se budeme podílet na tvorbě duchovního pokrmu; je to tedy závazek ke smlouvě. Bůh v druhé smlouvě uplatňuje svoji druhou vlastnost - spravedlnost. Velmi důležitou vlastnost při výchově a duchovním růstu. Vnímání spravedlnosti je významným aspektem k aktivnímu vstupu do třetí smlouvy.

Ez.9:4 „...poručil mu: „Projdi středem města, středem Jeruzalém, a označ znamením na čele muže, kteří vzdychají a sténají nad všemi ohavnostmi, které se v něm páchají.“

Spravedlnost

Kdo vzdychá a sténá nad ohavnostmi? Ti, kteří postrádají spravedlnost, tzn. ti, kteří vnímají její nedostatek. Zde si můžeme uvědomit, co znamená nyní apatie ke zlu na celém světě. Je to varující ztráta pocitu spravedlnosti, která úzce souvisí se sobectvím a také zbabělostí. „Hlavně že já se mám dobře a že mi nic neschází, nebudu si pálit za někoho prsty a nebudu riskovat, že se svezu v nějakém maléru“. Nehas co tě nepálí? **Ale ono by mělo pálit!** Cizí neštěstí je i mé neštěstí! **Miluj bližního svého jako sám sebe!** Lidé budou úspěšní pouze ve fungujícím společenství, nikoli jako skupina individualistů. Zbabělost, která to způsobuje, je jedna z nejhorších vlastností!

Zj.21:8, kde je jinými slovy řečeno, že „...zbabělci, nevěrní, nečistí, vrahové, cizoložníci, zaklínači, modláři a všichni lháři nezdědí Boží Království“. Zbabělci jsou jmenováni na prvním místě.

Hledání moudrosti

Do třetí smlouvy bychom měli vstoupit v blízké budoucnosti. Ta bude pro nás znamenat, že Bůh bude po nás vyžadovat třetí vlastnost - moudrost. Jedině moudrostí je totiž možné napravit všechno zlo a všechny špatnosti, které lidstvo napáchalo. Využitím všech poznatků, které zatím lidstvo má, napravit poničenou Zemi, kterou nám Bůh dal do správy. A se spravedlností, kterou bychom už měli v sobě mít. Nemůžeme očekávat, jak už bylo výše řečeno, že naše napáchané zlo někdo spraví za nás. **Bylo by to spravedlivé?**

Jaký bude symbol pro třetí smlouvu? Napoví nám:

Mk.14:25 „Amen, pravím vám, že nebudu již pít z plodů vinné révy až do toho dne, kdy budu pít nový kalich v Božím království.“

Je tu odpověď. Bude to pouze víno, chléb již ztratí svůj smysl. V nové smlouvě budou všichni ti, kteří prostřednictvím výkupní oběti přijali život v Božím Království. Nebude tedy třeba o ni dál žádat.

Protože třetí smlouva značí moudrost, je nanejvýš nutné ji v rámci možností každého jednotlivce používat s maximální snahou. Moudrost by tedy měla být vodítkem, jak se orientovat v pokročilé době a pokročilých událostech. **Získání co největší moudrosti je tedy vlastně oním duchovním růstem v dnešní době.**

Př.1:7,20 „Počátek poznání je bázeň před Hospodinem, moudrostí a kázní pohrdají pošetilci. Moudrost pronikavě volá na ulici, na náměstích vydává svůj hlas.“

Pozor, o moudrost se nestačí jen modlit. Tu si musíme velmi tvrdě odpracovat s pílí a trpělivostí.

[Zpět na seznam](#)